

[N. P. Nielsen.]

klar over, at det var nødvendigt at have saadanne Beløb til Raadighed for vanskeligt stillede Kommuner, idet der dengang blev besluttet, at der aarlig skulde ydes et Statstilskud til saadanne Kommuner paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Men til Trods for disse spredte Forsøg paa en Udligning af Kommunernes Byrder tror jeg ikke, nogen vil bestride Uensartetheden.

Med Hensyn til Forskellighederne i Kommunerne er Folk i Almindelighed tilbøjelige til at fæste Opmærksomheden ved Ligningsprocenten, men som bekendt er det ikke den, der helt bestemmer den egentlige Kommuneskat, idet Ligningsmyndighederne benytter Regler, som giver Adgang til Nedsættelse af lave Indtægter og Forhøjelse af høje Indtægter, før Skattebeløbet beregnes. Men disse Regler er og maa være i høj Grad forskellige i Forhold til de Indtægtsmasser, der kan beskattes, ligesom Satsene maa være afhængige af de enkelte Skatteydere Indtægter. En Kommune med mange store Skatteydere kan have lempeligere Regler for de mindre Indtægter, medens en Kommune, hvis Skatteydere har smaa Indtægter, faar daarligere Ligningsregler og derfor store Ligningsprocenter.

I 1934—35 var den gennemsnitlige Ligningsprocent i Købstæderne 13,25; den laveste var 6 og den højeste 22,8. I Sognekommunerne var Gennemsnittet 5,5, den laveste Procent var 0,9 og den højeste 24. I 1933—34 var den laveste Procent i Sognekommunerne endog 0,6 og den højeste 40. Man vil heraf se, hvor forskelligartet den kommunale Beskatning er.

Men Ligningsprocenten er, som sagt, ikke den rigtige Maalestok til Sammenligning af Kommunerne. Her er det rigtigst at se paa Skatteprocenten, nemlig det Beløb, der fremkommer ved en Sammenligning mellem Skatteydernes Indkomst og det af Kommunen udskrevne Indtægtsbehov. Den gennemsnitlige Skatteprocent var i 1934—35 i Købstæderne 8,4, den laveste var 4,4 og den højeste 12,02. I Sognekommunerne var den gennemsnitlige Skatteprocent 5,02, den laveste var 0,7 og den højeste 15,6.

Men som Følge af de Ligningsregler, der benyttes, er det meget forskellige Skatter, der tages fra de samme Indtægter. En

Indtægt paa 1 200 Kr. betaler saaledes i een Købstad 153 Kr., i en anden 1 Kr., i en Landkommune med 2 000 Indbyggere og derover 64 Kr., i en anden Landkommune i samme Gruppe 1 Kr., i en Landkommune med under 2 000 Indbyggere 84 Kr., i en anden Landkommune i samme Gruppe 20 Kr. En Indtægt paa 2 700 Kr. betaler i een Købstad 464 Kr., i en anden 45 Kr., i en Landkommune med over 2 000 Indbyggere 259 Kr. og i en anden Landkommune i samme Gruppe 57 Kr., i en Landkommune med under 2 000 Indbyggere 168 Kr. og i en anden i samme Gruppe 37 Kr.

Men den kommunale Beskatning er jo ikke Indkomstskat alene, en betydelig Del af Kommunens Skattebehov tages ved Beskatning af Ejendom og Grundværdi og som Bygningsafgift. Det er i særlig Grad Landkommunerne, der benytter dette Beskatningsgrundlag. Af 1 303 Kommuner udskrev 321 eller 24,6 pCt. indtil 50 pCt. af deres Behov paa Ejendomme, medens 982 eller 75,4 pCt. tog over 50 pCt. paa dem. Som Følge heraf er ogsaa Ejendomsbeskatningen i høj Grad uensartet. Saaledes har 39,1 pCt. af Landkommunerne en Grundskyldpromille under 10, medens den i 60,9 pCt. er over 10, heraf de 15,2 pCt. endog Grundskyldpromiller over 15. I Købstæderne, hvor Udskrivningen paa Ejendomsværdierne ikke er saa stor, er der kun 1,2 pCt. af Grundskyldpromillerne, der ligger over 10.

Skal man derfor have Indtryk af Skattebyrden i Landets Kommuner, maa ogsaa Ejendomsskatterne tages med i Betragtning, og Det statistiske Departement har foretaget en Udregning af en Beskatningsbrøk, det vil sige det procentvise Forhold mellem det Beløb, som Kommunen faktisk har udskrevet, og det Beløb, det vilde have været, hvis Kommunens Skatter svarede til en Gennemsnitsprocent. Er Brøken under 100, er Kommunen lavere, og er den over 100, er Kommunen højere beskattet end „den normale Kommune“. Af 85 Købstæder laa i 1935—36 kun 33 paa Gennemsnitstallet, medens 32 havde over Gennemsnitstallet og 20 under. For Sognekommunernes Vedkommende var Forholdet grellere, idet kun 409 af 1 304 Kommuner var paa Gennemsnittet, medens 439 laa over og 456 under Gennemsnittet. Disse